

SECȚIA A VII-A CIVILĂ ȘI PENTRU CAUZE PRIVIND CONFLICTE DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE

I. ASIGURĂRI SOCIALE

1. Noțiunea de venit brut în cazul suspendării pensiei pentru invaliditate

- Codul fiscal: art. 296²²
- Legea nr. 263/2010: art. 114 alin. (1) lit. e)

Sintagma „venit brut pe an calendaristic” desemnează întregul venit obținut din desfășurarea unei activități independente, fără a interesa ce alte sume pot fi deduse din acesta cu titlu de cheltuieli făcute pentru desfășurarea respectivei activități. Dispozițiile art. 296²² C. fisc., care reglementează baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale, nu sunt relevante pentru determinarea cuantumului veniturilor obținute pentru ca asigurarea în sistemul public de pensii să fie obligatorie.

(decizia civilă nr. 1581 din data de 13 martie 2017)

Prin sentința civilă nr. 219/LM.AS pronunțată de Tribunalul Giurgiu - Secția civilă s-a admis acțiunea formulată de reclamanta EP în contradictoriu cu pârâta Casa Teritorială de Pensii G., a fost anulată decizia din 17.02.2016 privind recuperarea de la reclamanta a sumei de 10.416 lei prestații de asigurării sociale emisă de pârâtă.

În considerentele hotărârii judecătorești, instanța de fond a reținut că reclamanta beneficiază de pensie pentru invaliditate gradul III stabilită prin decizia din 21.03.2007.

Decizia din 17.02.2016 privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale a fost emisă în baza raportării făcute de A.J.F.P Giurgiu.

Aceste rețineri s-au făcut în baza art. 179 din Legea nr. 236/2010 privind sistemul unitar de pensii publice în sensul că reclamanta a realizat un venit brut realizat pe anul 2014 din activități comerciale independente de 147342 lei în condițiile în care acest venit a depășit cu mult baremul de maxim patru salarii medii pe economie, prevăzut de lege, în cuantum de 9192 lei.

Potrivit art. 114 lit. b) din Legea nr. 263/2010: „în sistemul public de pensii, plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze: b) pensionarul, beneficiar al unei pensii anticipate sau al unei pensii anticipate parțiale, se regăsește în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, II sau IV, cu excepția consilierilor locali sau județeni”, iar potrivit dispozițiilor art. 6 pct. 1 al. IV din Legea nr. 263/2010: „În sistemul public de pensii sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, persoanele care realizează, în mod exclusiv, un venit brut pe an calendaristic echivalent cu cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și care se află în una dintre situațiile următoare: persoane fizice autorizate să desfășoare activități economice”.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, prin câștig salarial brut se înțelege veniturile din salarii sau asimilate salariilor care se supun impozitului pe venit, conform prevederilor Codului fiscal.

Potrivit acestor dispoziții legale, venitul brut realizat de către persoana fizică autorizată este cel supus impozitului pe venit, deci venitul rămas după deducerea din venitul total realizat a cheltuielilor efectuate în scopul realizării aceluși venit.

Scopul oricărei activități economice desfășurate de un întreprinzător este acela de a realiza un profit care va rămâne la dispoziția sa și care este de fapt venitul brut al întreprinzătorului persoana fizică autorizată. Acesta este venitul care se asigura la Casa de Pensii.

Potrivit dispozițiilor art. 296²² C. fisc.: „baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale pentru persoanele prevăzute la art. 296²¹ alin. (1) lit. a)-e) este venitul declarat, care nu poate fi mai mic de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și nici mai mare decât echivalentul a de 5 ori acest câștig; contribuabilii al căror venit rămas după deducerea din venitul total realizat a cheltuielilor efectuate în scopul realizării acestui venit, respectiv valoarea anuală a normei de venit, după caz, raportat la cele 12 luni ale anului, este sub nivelul minim menționat, nu datorează contribuție de asigurări sociale”.

Potrivit normei metodologice din H.G nr. 44/2004 aplicabila art. 296²², contribuabilii care în anul fiscal precedent au realizat venituri sub nivelul plafonului minim prevăzut de lege, nu sunt obligați să se asigure și nu datorează contribuție de asigurări sociale.

Din Declarația de impunere pe anul 2014 depusă de către reclamant la A.N.A.F reiese că venitul/câștigul net anual impozabil al reclamantului în anul 2014 în înțelesul dat de art. 3 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 este sub plafonul stabilit de art. 6 pct. 1 alin. (IV) din Legea nr. 263/2010 fiind în sumă de 8399 lei. Nu poate fi primită susținerea pârâtei în sensul că reclamantul, obținând în anul 2014 un venit brut de 147352 lei, se încadrează în dispozițiile art. 6 alin. (1) pct. IV din Legea nr. 263/2010, întrucât venitul care trebuie luat în considerare este venitul brut rezultat al scăderii tuturor cheltuielilor făcute pentru obținerea acestui venit și care este în suma de 6468 lei, impozabil, acesta fiind profitul său.

Potrivit Codului fiscal veniturile obținute în activități economice sunt supuse impozitării și perceperii contribuțiilor la bugetul statului numai după ce se deduc toate cheltuielile făcute de întreprinzător și care desigur, sunt permise de lege spre a fi deduse.

Împotriva acestei sentințe, a declarat apel pârâta, solicitând să se dispună schimbarea sentinței și respingerea acțiunii, întrucât sentința nu este întemeiată, în raport de prevederile art. 114 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010. Astfel, actul normativ nu precizează că este vorba de venitul brut impozabil, cu atât mai mult cu cât venitul este cel comunicat de autoritatea fiscală, nefiind calculat de apelantă. Venitul brut realizat pe anul 2014 comunicat de autoritatea fiscală este 147352 lei, în condițiile în care câștigul salarial mediu brut aferent anului 2014 a fost de 2298 lei, conform Legii nr. 340/2013, așadar, peste nivelul prevăzut de lege.

Apelul a fost admis pentru următoarele considerente:

Potrivit art. 114 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010, „(1) În sistemul public de pensii, plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze: e) pensionarul de invaliditate, încadrat în gradul I sau II, se regăsește în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, II sau IV, cu excepția consilierilor locali sau județeni”.

Art. 6 alin. (1) pct. IV din aceeași lege prevede că „persoanele care realizează, în mod exclusiv, un venit brut pe an calendaristic echivalent cu cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și care se află în

una dintre situațiile următoare: c) persoane fizice autorizate să desfășoare activități economice”.

Legea folosește sintagma „venit brut pe an calendaristic”, fără a face vreo distincție, așa încât distincția realizată de prima instanță că ar fi vorba de „venitul rămas după deducerea din venitul total realizat a cheltuielilor efectuate în scopul realizării acelui venit” este lipsită de orice temei legal.

Prin urmare, interpretând rațional și logic textul de lege, având în vedere și faptul că interpretarea trebuie realizată în sensul în care să producă efecte, iar nu în sensul în care să nu producă nici unul, sintagma „venit brut” desemnează întregul venit obținut din desfășurarea unei activități independente, fără a interesa ce alte sume pot fi deduse din acesta cu titlu de cheltuieli făcute pentru desfășurarea respectivei activități, nici o dispoziție a legii nefiind în sensul unei astfel de interpretări.

Reținerea de către prima instanță a aplicabilității dispozițiilor art. 296²² C. fisc. este eronată, de vreme ce acest din urmă text reglementează baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale, or, în speță, nu este în discuție calculul contribuției respective, ci determinarea cuantumului veniturilor obținute pentru ca asigurarea în sistemul public de pensii să fie obligatorie.

De altfel, prin Decizia nr. 709 din 29 noiembrie 2016, Curtea Constituțională, analizând o chestiune similară în legătură cu pensia anticipată, a reținut că susținerea autorului excepției în sensul că „venitul brut la care se referă textul de lege criticat nu înglobează și cheltuielile deductibile, întrucât, prin scăderea acestora, se poate ajunge la situația ca o persoană să nu realizeze niciun venit propriu de pe urma desfășurării activităților, astfel că rațiunile suspendării acordării pensiei nu mai există” nu poate fi reținută, mai ales că printr-o interpretare per a contrario a dispozițiilor art. 118 din Legea nr. 263/2010 rezultă că „nu este permis cumulul și celor pensionați anticipat, ori anticipat parțial, indiferent de venitul care s-ar obține din situații pentru care asigurarea este obligatorie”. Cu alte cuvinte, nu venitul care rămâne titularului după scăderea tuturor cheltuielilor este cel în funcție de care se stabilește caracterul obligatoriu al asigurării ori posibilitatea de cumul, ci venitul total obținut în urma desfășurării activității. Rațiunea Curții poate fi transpusă și în prezenta cauză, situația de drept fiind identică.

În consecință, vor fi respinse susținerile intimetei reclamantei referitoare la venitul mediu brut lunar pentru anul 2014 și la venitul realizat pe anul 2015, ca fiind lipsite de relevanță, întrucât legea are în vedere venitul brut, nu alt tip de venit, iar anul pentru care debitul a fost stabilit este 2014.

Totodată, va fi respinsă apărarea intimetei că nu a realizat nici un fel de activitate, având în vedere gradul de handicap de care suferă, deoarece în evidența autorității fiscale intimata figurează ca titular al venitului pe anul 2014. Împrejurarea că nu i s-au solicitat documente ori că nu a solicitat intimata recalcularea pensiei nu are relevanță de vreme ce suspendarea pensiei și recuperarea sumelor plătite necuvenit sunt operațiuni ce se efectuează din oficiu de către Casa de pensii pe baza documentelor oficiale comunicate în speță de autoritatea fiscală, fiind inadmisibil ca aplicarea dispozițiilor legale ce interesează ordinea publică, fiind vorba de un sistem public de pensii, să depindă de voința titularului dreptului, care evident nu ar avea nici un interes să solicite aplicarea unor dispoziții nefavorabile.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 480 C. pr. civ., Curtea a admis apelul, a schimbat în tot sentința atacată, în sensul că a respins acțiunea ca nefondată.

2. Actualizarea pensiei de serviciu. Opțiunea legiuitorului de a plafona pensia la 85% din baza de calcul. Dreptul la pensie câștigat

- Legea nr. 223/2015: art. 30
- O.U.G. nr. 57/2015

Modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu, respectiv stabilirea bazei de calcul, a veniturilor ce se includ în aceasta și a celor care nu se includ, procentul din baza de calcul acordat precum și plafonarea pensiei la 85% din baza de calcul, reprezintă opțiunea legiuitorului, așadar o problemă de legiferare ce nu ar putea fi cenzurată de instanța de judecată în acest cadru procesual.

Există un drept la pensie câștigat în raport cu statul numai cu privire la partea care reflectă contribuția asiguratului la fondul din care se acordă acest drept, pentru rest fiind condiționat de posibilitatea statului de a-l acorda, după resursele financiare de care dispune, posibilitate pe care o apreciere contrară a organelor comunitare, în stadiul actual al legislației europene, nu o poate suplini.

În cazul unei pensii stabilite după alte reguli decât cele ale contributivității, specifică sistemului public, trebuie recunoscută o marjă de apreciere a legiuitorului în privința modului de calcul, marjă recunoscută și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în implementarea politicilor sociale și economice, cu condiția ca aprecierea statului să nu fie în mod manifest lipsită de un fundament rezonabil.

(decizia civilă nr. 5780 din data de 23 noiembrie 2017)

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București, reclamantul GI a chemat în judecată pe pârâții S. și Casa de Pensii Sectorială, pentru ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună: anularea Hotărârii Comisiei de Contestații, comunicată la 28.11.2016; anularea deciziei privind recalcularea pensiei de serviciu pentru limită de vârstă emisă de Casa de Pensii Sectorială; emiterea unei noi decizii privind drepturile de pensie de către Casa de Pensii Sectorială; obligarea Casei de Pensii Sectoriale la plata diferențelor drepturilor de pensie cu începere de la 01.01.2016 la zi, precum și la plata dobânzii legale și a indicelui de inflație aferente sumelor neachitate, până la data plății efective a acestora.

Prin sentința civilă nr. 2691/12.04.2017 pronunțată de Tribunalul București s-a respins acțiunea formulată de reclamantul G.I în contradictoriu cu pârâții S și Casa de Pensii, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut următoarele:

În data de 25.02.2016 reclamantul a depus cererea privind recalcularea pensiei de serviciu pentru limită de vârstă, în baza art. 109 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat și urmare a acestei cereri, în data de 01.09.2016, a fost emisă decizia privind recalcularea pensiei de serviciu pentru limită de vârstă, fiind utilizată baza de calcul prevăzută de art. 28 din Legea nr. 223/2015.

În data de 10.10.2016 reclamantul a formulat contestație împotriva deciziei, soluționată de Comisia de Contestații prin hotărâre.

Instanța a reținut că potrivit dispozițiilor art. 109 alin. (1) din Legea nr. 223/2015, recalcularea pensiilor militare se realizează în raport cu vechimea valorificată prin ultima

decizie de pensie și baza de calcul stabilită conform prevederilor art. 28 din același act normativ, iar în situația în care nu este depusă o cerere în acest sens, recalcularea se face, din oficiu, în raport cu baza de calcul aferentă ultimelor 6 luni de activitate desfășurată în calitate de cadru militar.

Conform art. 109 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 223/2015, cu modificările și completările ulterioare, recalcularea pensiilor militare se realizează în termen de maximum 24 de luni de la data intrării în vigoare a legii, iar pensiile recalculate se cuvin începând cu data intrării în vigoare a legii.

Instanța a constatat că începând cu luna septembrie 2016 pensia reclamantului a fost recalculată, astfel că de la 01.09.2016 este aflat în plată cu noul quantum, fiind utilizată baza de calcul prevăzută la art. 28 din Legea nr. 223/2015, în procent de bază plafonat la 85%, astfel cum este reglementat la art. 30 din aceeași lege, stabilită pe baza mediei soldelor lunare brute de 5337 lei din perioada aleasă de către contestator, respectiv decembrie 2006-mai 2007, rezultând un total de 5444 lei, format din 4537 lei pensie și 907 lei spor de 20%, conform art. 11 din Legea nr. 80/1995, quantum superior celui din decembrie 2015.

De asemenea, instanța a constatat că la pct. III „Calcul procent” din buletinul de calcul al pensiei anexat la decizie (fila 33 din dosar), este înscrisă majorarea de 23% a procentului de pornire de 65%, precum și cel de 9% pentru contribuția la pensia suplimentară conform art. 108 din Legea nr. 223/2015.

Referitor la încălcarea dreptului de proprietate prevăzut de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului instanța a reținut că Statul este garantul dreptului la asigurarea socială, nu al quantumului prestației care poate varia în timp în funcție de politicile aplicabile.

Pe de altă parte, sub acest aspect instanța a constatat că, potrivit jurisprudenței CEDO, în materie civilă, de principiu, nu este exclusă libertatea legiuitorului de a adopta noi dispoziții legale, chiar cu efect retroactiv, pentru a reglementa, pe viitor, drepturile care decurg din legislația în vigoare (hotărârea din 30.09.2010, *Hasani c. Croației și Zielinski and Prada land Gonzalez and Others c. Franței*).

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel reclamantul, în termen legal, în temeiul dispozițiilor art. 461 alin. (1) și art. 466 C. pr. civ.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 480 alin. (1) C. pr. civ., a respins ca nefondat apelul declarat pentru următoarele considerente:

După cum s-a reținut și de către prima instanță, potrivit înscrisurilor prezentate, ca urmare a cererii depuse de reclamantul apelant în data de 25.02.2016, înregistrată la data de 01.09.2016, a fost emisă de către intimata pârâtă Casa de Pensii decizia privind recalcularea pensiei de serviciu pentru limită de vârstă conform art. 109 din Legea nr. 223/2015.

Astfel cum rezultă din această decizie, contestată în cauză, precum și din buletinul de calcul anexă la aceasta, a fost emisă în baza prevederilor art. 64 alin. (1) din Legea nr. 223/2015, stabilindu-se, cu începere de la 01.01.2016, următoarele drepturi: quantum pensie conform Legii nr. 223/2015 - 4537 lei, prin aplicarea procentului plafonat la 85% la baza de calcul conform art. 28, de 5337 lei (în raport cu media soldelor lunare brute din perioada de activitate solicitată a-i fi valorificată, decembrie 2006-mai 2007), la care s-a adăugat sporul conform art. 11 din Legea nr. 80/1995, în procent de 20% - 907 lei și la quantumul pensiei brute, de 5444 lei, indexarea/actualizarea pensiei, conform art. 59 alin. (1) și (5) - 273 lei (5%), rezultând un total brut de 5717 lei.

Prin Hotărârea emisă de Comisia de Contestații din cadrul S, de asemenea contestată de reclamantul apelant, s-a respins contestația împotriva deciziei din 01.09.2016 ca fiind neîntemeiată. S-a constatat că motivul contestației îl constituie nevalorificarea la calculul pensiei a perioadei de contribuție la pensia suplimentară și/sau contribuția individuală la

bugetul de stat, reținându-se în motivarea hotărârii, sub acest aspect, că la pct. III „Calcul procent” din buletinul de calcul al pensiei anexat la decizie este înscrisă majorarea de 23% a procentului de pornire de 65%, precum și cel de 9% pentru contribuția la pensia suplimentară conform art. 108 din Legea nr. 223/2015.

Curtea are în vedere că decizia contestată este una de recalculare a pensiei de serviciu pentru limită de vârstă a reclamantului apelant, în temeiul art. 109 alin. (1) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 57/2015, potrivit căruia: „Pensiile militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special recalculate în baza Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, cu modificările ulterioare, revizuite în baza O.U.G. nr. 1/2011 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, aprobată prin Legea nr. 165/2011, cu modificările și completările ulterioare, cele plătite în baza Legii nr. 241/2013 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, cu modificările ulterioare, precum și pensiile stabilite în baza Legii nr. 80/1995, cu modificările și completările ulterioare, devin pensii militare de stat și se recalculează potrivit prevederilor prezentei legi, în raport cu vechimea valorificată prin ultima decizie de pensie și baza de calcul stabilită conform prevederilor art. 28, actualizată conform prevederilor legale care reglementează salarizarea militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special la data intrării în vigoare a prezentei legi.” În buletinul de calcul ce reprezintă anexa deciziei contestate sunt detaliate perioadele de vechime și calculul vechimii (inclusiv vechimea contribuției pentru pensia suplimentară - 26 ani, 6 luni, 11 zile), calculul procentelor conform art. 29, art. 108 și art. 30 din lege, baza de calcul conform art. 28 și calculul drepturilor stabilite. La pct. III este detaliat calculul pensiei de serviciu stabilite, ce se determină în procente din baza de calcul, cu relevarea procentului de vechime, „de pornire” - 65% și a majorării procentului de pornire - 23%, conform art. 29, a procentului pentru contribuția la pensia suplimentară, conform art. 108 - 9%, procentului total - 97% și procentului final de calcul, conform art. 30 - 85%.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 223/2015, cu modificările aduse prin O.U.G. nr. 57/2015, „Pensia stabilită, recalculată și actualizată în condițiile prezentei legi nu poate fi mai mare decât 85% din baza de calcul prevăzută la art. 28”, iar potrivit art. 108: „Pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care au plătit contribuție la Fondul pentru pensia suplimentară și/sau contribuția individuală la buget la stabilirea, recalcularea sau actualizarea pensiei militare se acordă un spor de: a) 3% pentru o vechime a contribuției între 5 - 15 ani; b) 6% pentru o vechime a contribuției între 15 - 25 ani; c) 9% pentru o vechime a contribuției peste 25 de ani”.

Cum apelantul a avut o vechime a contribuției mai mare de 25 de ani, la calculul pensiei a fost aplicat sporul de 9% așa cum este menționat și în buletinul de calcul ce însoțește decizia. Aceste sporuri prevăzute de art. 108 nu sunt cumulative, ci se acordă în funcție de perioada în care cel asigurat a contribuit la fondul în cauză, iar în cazul reclamantului a fost în mod corect aplicat procentul cel mai mare reglementat de lege, de 9%.

Este nefondată afirmația apelantului reclamant din cuprinsul răspunsului la întâmpinare în sensul că procentul pentru contribuția la pensia suplimentară a fost inclus în procentul de pornire de 65%, deoarece o asemenea operațiune învederată nu este susținută de buletinul de calcul, potrivit căruia sporul de 9% a fost cumulat cu procentul de 88% acordat pentru vechime, rezultând totalul de 97%, procent ce a fost însă plafonat la 85% conform art. 30 din lege.

În ceea ce privește situația anterioară invocată de apelant, se constată conform deciziei emise de Casa de Pensii, că apelantul reclamant a beneficiat de pensie de serviciu în baza Legii nr. 164/2001, începând cu data de 01.09.2007, în cuantum de 3064 lei, la care s-a adăugat

sporul conform art. 11 din Legea nr. 80/1995, în procent de 20% - 613 lei, rezultând un total brut de 3677 lei. Pensia apelantului a fost revizuită în baza O.U.G. nr. 1/2011, cu începere de la data de 01.01.2011, prin decizia emisă de Casa de Pensii Sectorială, stabilindu-se o pensie pentru limită de vârstă de 3367 lei și un quantum aferent sporului conform art. 11 din Legea nr. 80/1995 de 674 lei (20%), total pensie brută - 4041 lei. În cuprinsul acestor decizii și anexele la acestea s-a reținut și perioada de contribuție la fondul pentru pensia suplimentară, însă acest aspect nu prezintă relevanță în cauza de față întrucât, așa cum mai sus s-a arătat, prin decizia din 01.09.2016 a fost în mod corect aplicat procentul cel mai mare reglementat de Legea nr. 223/2015, de 9%, în raport de vechimea contribuției mai mare de 25 de ani.

Se constată și faptul că potrivit mențiunilor din cuprinsul deciziei, quantumul pensiei în plată în decembrie 2015 era de 4588 lei.

Așa fiind, este corectă și observația primei instanțe în sensul că prin recalcularea pensiei în temeiul Legii nr. 223/2015, quantumul pensiei reclamantului apelant nu a scăzut, ci a crescut, la totalul brut de 5717 lei, astfel încât nu pot fi primite susținerile, de altfel formulate cu caracter general, privind diminuarea drepturilor patrimoniale și suportarea unei sarcini excesive și disproporționate.

Ca atare, nu se poate reține că s-a produs o ingerință în dreptul de proprietate al reclamantului apelant, prin emiterea deciziei de recalculare a pensiei de serviciu pentru limită de vârstă conform art. 109 din Legea nr. 223/2015. Susținerile formulate de apelant cu privire la nesocotirea dreptului de proprietate, așa cum rezultă din Protocolul 1 CEDO și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materie sunt lipsite de fundament în condițiile în care nu a existat o atingere a dreptului de pensie al acestuia prin actele contestate, ci, din contră, reclamantului i-a fost recunoscut dreptul la pensie militară de stat, iar quantumul acesteia este mai mare decât cel anterior avut în plată.

Stabilirea bazei de calcul, a veniturilor ce se includ în aceasta și a celor care nu se includ, procentul din baza de calcul acordat precum și plafonarea pensiei la 85% din baza de calcul, modalitatea de actualizare a pensiei de serviciu reprezintă opțiunea legiuitorului, așadar o problemă de legiferare ce nu ar putea fi cenzurată de instanța de judecată în acest cadru procesual.

În acest context, se reține și faptul că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că se poate vorbi despre un drept la pensie câștigat în raport cu statul numai cu privire la partea care reflectă contribuția asiguratului la fondul din care se acordă acest drept, pentru rest fiind condiționat de posibilitatea statului de a-l acorda, după resursele financiare de care dispune, posibilitate pe care o apreciere contrară a organelor comunitare, în stadiul actual al legislației europene, nu o poate suplini. Or, în speță, suntem în prezența unei pensii stabilite după alte reguli decât cele ale contributivității, specifică sistemului public, așa încât trebuie recunoscută o marjă de apreciere a legiuitorului în privința modului de calcul, marjă recunoscută și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în implementarea politicilor sociale și economice, cu condiția ca aprecierea statului să nu fie în mod manifest lipsită de un fundament rezonabil, ceea ce în speță nu este cazul atât timp cât valoarea pensiei este plafonată la un procent semnificativ din baza de calcul, iar procentul inițial aplicabil depășește jumătate din această bază, lui adăugându-i-se și alte procente.

Pensia apelantului a fost recalculată prin raportare la media soldelor lunare brute din perioada de activitate indicată prin cererea beneficiarului drepturilor de pensie înregistrată, respectiv decembrie 2006 - mai 2007, care a ales cele 6 luni consecutive din perioada ultimilor 5 ani în care a realizat cele mai avantajoase solde lunare brute. Sporurile valorificate sunt cele de care apelantul a beneficiat în această perioadă, evidențiate în cuprinsul fișei de pensie.

Astfel cum rezultă și din motivarea hotărârii, Casa de Pensii Sectorială a emis decizia prin valorificarea adeverinței emise de UM 0 București, unitatea din care apelantul a fost trecut în rezervă/i-au încetat raporturile de serviciu și care a eliberat adeverința potrivit art. 4, 12 din Ordinul comun nr. 31/2016, cu efectuarea actualizării elementelor salariale la nivelul prevăzut de legislația în domeniul salarizării aplicabilă la data de 1 ianuarie 2016.

Întrucât drepturile de pensie cuvenite apelantului reclamant în conformitate cu prevederile Legii nr. 223/2015, cu modificările și completările ulterioare, au fost corect stabilite de Casa de pensii sectorială, nu este întemeiată susținerea acestuia că au fost încălcate principiile unicității și egalității reglementate de art. 2 lit. a) și b) din lege, deoarece dispozițiile legii sunt aplicabile tuturor destinatarilor.

Nefondate sunt și afirmațiile apelantului privind discriminarea sa față de cadrele militare pensionate după anul 2016.

Astfel cum s-a stabilit în mod constant atât în jurisprudența Curții Constituționale, cât și în cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, în lumina dispozițiilor art. 14 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încălcarea principiului egalității și nediscriminării ar putea fi constatată doar în cazul în care se aplică un tratament juridic diferențiat unor cazuri egale, fără a exista o motivare obiectivă și rezonabilă sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite. Or, în speță, identitatea situațiilor este doar afirmată, nu s-a arătat în ce constau în mod concret diferențele de tratament și nu s-a dovedit existența diferențierii reclamate, diferențiere care să nu aibă o justificare obiectivă și rezonabilă.

3. Stabilirea dreptului la acordarea indemnizației, prevăzute în Legea nr. 8/2006. Competența funcțională a instanțelor specializate în materia contenciosului administrativ

- Legea nr. 8/2006: art. 1, art. 5

În ceea ce privește situația soluționării cererii de instituire a indemnizației prevăzute în art. 1 din Legea nr. 8/2006, legiuitorul a stabilit competența funcțională a instanțelor specializate în materia contenciosului administrativ. Astfel, conducerea fiecăreia dintre uniuni va atesta calitatea de membru, la cererea persoanelor interesate, conducerii uniunii de creatori revenindu-i întreaga responsabilitate asupra corectitudinii și exactității datelor consemnate în dovada calității de membru, dovada eliberată putând fi contestată potrivit Legii contenciosului administrativ. O competență funcțională similară a stabilit legiuitorul și în privința deciziei emise de Casa teritorială de pensii, prin care se stabilește cuantumul inițial al respectivei indemnizații. Punerea în plată a indemnizației se face în baza deciziei casei teritoriale de pensii competente, decizia putând fi contestată de solicitant, în condițiile Legii nr. 554/2004.

Legiuitorul a stabilit competența funcțională a instanțelor specializate în materia contenciosului administrativ, în cazul în care contestă admiterea cererii sau, după caz, respingerea cererii privind dreptul la acordarea indemnizației, prevăzute în Legea nr. 8/2006, respectiv acea „dovadă” despre care fac vorbire legea, precum și cuantumul, modul de stabilire a indemnizației inițiale. Restul aspectelor referitoare la plata acesteia, suspendarea plății, recalcularea, revizuirea respectivei indemnizații, precum și orice alte

chestiuni legate de valoarea indemnizației sau de modul ei de calcul, ulterior momentului la care a fost emisă decizia inițială a Casei teritoriale de pensii privind punerea în plată a respectivei indemnizații, este prevăzut de legiuitor în competența instanțelor care judecă în materia litigiilor de asigurări sociale.

(sentința civilă nr. 19 din data de 21 februarie 2017)

Prin încheierea pronunțată la data de 13.01.2017, Tribunalul București - Secția a VIII-a a constatat existența unui conflict negativ de competență, ca urmare a invocării, din oficiu, a excepției necompetenței funcționale și, pe cale de consecință, a sesizat Curtea de Apel București, în vederea pronunțării unui regulator de competență referitor la stabilirea instanței competente să soluționeze cauza.

În motivarea încheierii, au fost arătate următoarele:

Potrivit art. 1 din Legea nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, „prezenta lege reglementează dreptul la o indemnizație lunară în beneficiul pensionarilor sistemului public de pensii, care sunt membri ai uniunilor de creatori legal constituite, recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică”.

Potrivit art. 5 din Legea nr. 8/2006, indemnizația lunară prevăzută de prezenta lege se acordă, la cerere, începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea la casa teritorială de pensii, cererea urmând a fi însoțită de următoarele documente: actul de identitate, decizia de pensionare sau, după caz, cuponul mandat poștal ori talonul cont curent, dovada calității de membru al uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, o declarație pe propria răspundere că nu este beneficiar al prevederilor Legii nr. 118/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și alte documente necesare susținerii cererii, iar în temeiul alin.3 punerea în plată se face în baza deciziei casei teritoriale de pensii competente.

În ceea ce privește competența soluționării contestațiilor formulate împotriva deciziilor prevăzute de alin. (3) al art. 5, prin alin. (4) al art. 5 din Legea nr. 8/2006 este stabilită o competență specială.

În baza art. 5 alin. (4) din Legea nr. 8/2006, „decizia prevăzută la alin. (3) poate fi contestată de solicitant, în condițiile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, iar conform art. 8 din Legea nr. 554/2004, persoana vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. h), poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, pentru a solicita anularea în tot sau în parte a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. De asemenea, se poate adresa instanței de contencios administrativ și cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.

În cauză, prin cererea de chemare în judecată, astfel cum a fost completată, reclamantul a solicitat, în primul rând, anularea deciziei emisă de pârâta Casa de Pensii Locală Sector 4, prin care s-a admis cererea de acordare a indemnizației prevăzută de art. 1 din Legea nr. 8/2006, reclamantul contestând valoarea greșită a indemnizației stabilită prin raportare la acest act normativ, fiind de subliniat și faptul că cererea de chemare în

judecată vizează și refuzul nejustificat privind soluționarea contestației formulate împotriva deciziei, nelegalitatea acestei din urmă decizii făcând, totodată, obiectul prezentului litigiu.

Potrivit dispozițiilor art. 153 lit. g) și i) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, „tribunalele soluționează în primă instanță litigiile privind [...] modul de stabilire și de plată a pensiilor și a altor drepturi de asigurări sociale [...]” respectiv „[...] contestațiile împotriva măsurilor de executare silită, dispuse în baza prezentei legi [...]”.

Astfel, din cuprinsul acestor prevederi coroborate cu dispozițiile art. 5 alin. (4) din Legea nr. 8/2006 rezultă că, în drept, contestația formulată împotriva deciziei prin care a fost stabilită indemnizația lunară prevăzută de art. 1 din Legea nr. 8/2006 este de competența instanței de contencios, respectiv de competența tribunalului, secția contencios administrativ și fiscal.

Pe cale de consecință, prin raportare la obiectele principale ale cererii de chemare în judecată, așa cum a fost modificată, Secția a VIII-a a Tribunalului București a reținut că în mod greșit instanța de contencios a apreciat că Legea nr. 8/2006 nu conține dispoziții speciale de trimitere la procedura reglementată de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 în ceea ce privește contestarea deciziei, noțiunea de „recalculare”, respectiv „revizuire” din cadrul deciziei, emisă de pârâta Casa de Pensii Locală Sector 4 raportându-se la valoarea totală a pensiei cuvenită reclamantului, prin decizie nefiind recalculată valoarea indemnizației prevăzută de art. 1 din Legea nr. 8/2006, motiv pentru care, în cauză, sunt incidente prevederile art. 5 alin. (4) din Legea nr. 8/2006, dispozițiile art. 5 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 neavând aplicabilitate în cauză.

A subliniat Secția a VIII-a a Tribunalului București faptul că inclusiv în cadrul deciziei care face obiectul cererii de chemare în judecată este indicată calea contestației prevăzută de dispozițiile Legii nr. 554/2004.

Pe cale de consecință, având în vedere ansamblul considerentelor de fapt și de drept expuse, reținând că necompetența Secției a VIII-a civilă conflicte de muncă și asigurări sociale a Tribunalului este de ordine publică [art. 136 alin. (1) raportat la art. 129 alin. (2) pct. 2 C. pr. civ.], instanța a admis excepția necompetenței funcționale și, potrivit art. 136 alin. (1) raportat la art. 132 alin. (3) C. pr. civ., a declinat competența soluționării cauzei în favoarea Secției a II-a Contencios Administrativ și Fiscal din cadrul Tribunalului București, iar, în temeiul art. 133 pct. 2 C. pr. civ., coroborat cu art. 135 alin. (1) raportat la art. 136 alin. (1) C. pr. civ., a constatat ivit conflictul negativ de competență, cauza fiind înaintată Curții de Apel București - Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, pentru a se pronunța asupra regulatorului de competență.

Asupra conflictului negativ de competență, Curtea reține următoarele:

Potrivit mențiunilor din titulatura deciziei, respectiva decizie a fost emisă în scopul recalculării drepturilor prevăzute de Legea nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, decizia contestată, a cărei anulare a fost cerută nefiind o decizie de instituire inițială a drepturilor prevăzute de dispozițiile art. 1 din Legea nr. 8/2006.

Lectura integrală a dispozițiilor Legii nr. 8/2006 prilejuiește observația potrivit căreia, din considerente cunoscute doar de legiuitor, acesta din urmă a optat pentru stabilirea, cu privire la deciziile ce pot fi emise în baza Legii nr. 8/2006, a două competențe funcționale distincte.

Astfel, în ceea ce privește situația soluționării cererii de instituire a indemnizației prevăzute în art. 1 din Legea nr. 8/2006, legiuitorul a stabilit competența funcțională a instanțelor specializate în materia contenciosului administrativ, în acest sens fiind dispozițiile art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 8/2006 potrivit cărora conducerea fiecăreia dintre

uniunile prevăzute la art. 1 alin. (1) va atesta calitatea de membru, la cererea persoanelor interesate, conducerii uniunii de creatori revenindu-i întreaga responsabilitate asupra corectitudinii și exactității datelor consemnate în dovada calității de membru, dovada eliberată putând fi contestată potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.

O competență funcțională similară a stabilit legiuitorul și în privința primei decizii, emise de Casa teritorială de pensii, prin care se stabilește cuantumul inițial al respectivei indemnizații, în acest sens fiind prevederile art. 5 alin. (3) și (4) din Legea nr. 8/2006 potrivit căroră punerea în plată a indemnizației se face în baza deciziei casei teritoriale de pensii competente, decizia putând fi contestată de solicitant, în condițiile Legii nr. 554/2004.

Așadar, ceea ce poate fi contestat în baza Legii nr. 554/2004, este admiterea cererii sau, după caz, respingerea cererii privind dreptul la acordarea indemnizației, respectiv acea „dovadă” despre care fac vorbire prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 8/2006, precum și cuantumul, modul de stabilire a indemnizației inițiale.

Restul aspectelor referitoare la plata acesteia, suspendarea plății, recalcularea, revizuirea respectivei indemnizații, precum și orice alte chestiuni legate de valoarea indemnizației sau de modul ei de calcul, ulterior momentului la care a fost emisă decizia inițială a Casei teritoriale de pensii privind punerea în plată a respectivei indemnizații, este prevăzut de legiuitor în competența instanțelor care judecă în materia litigiilor de asigurări sociale.

În acest sens sunt dispozițiile art. 9 din legea nr. 8/2006 conform căroră prevederile referitoare la stabilirea, suspendarea, încetarea, plata pensiilor, răspunderea juridică și jurisdicția din domeniul pensiilor din sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale se aplică în mod corespunzător și indemnizației stabilite (ceea ce presupune exact existența, în precedent, a respectivei indemnizații, instituită prin decizia inițială de plată a indemnizației) în condițiile prezentei legi.

Cum, în cauză, reclamanta a solicitat, printre altele, anularea unei decizii de recalculare a indemnizației pe care o primea, cel mai probabil, din anul 2013, rezultă că, în concret, competența funcțională de soluționare a cauzei, în baza art. 9 din Legea nr. 8/2006, revine Tribunalului București, Secția a VIII-a, instanță căreia, conform art. 135 alin. (4) C. pr. civ. Curtea îi va trimite cauza în vederea soluționării.

4. Venituri care nu au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare. Netemeinicia cererii privind valorificarea lor la stabilirea punctajului mediu anual. Condiții de formă ale adeverințelor doveditoare

- Legea nr. 263/2010: art. 165
- H.G. nr. 257/2011: art. 124, art. 127

Plata efectivă a contribuției de asigurări sociale nu poate fi prezumată doar pentru simplu motiv că legislația în vigoare în perioada în litigiu instituia o obligație în sarcina angajatorului cu privire la această contribuție, prin raportare la toate veniturile brute realizate de angajații săi întrucât ar însemna valorificarea directă la calculul drepturilor de pensie, pentru toți asigurații, a tuturor veniturilor obținute de aceștia, indiferent de natura veniturilor, temeiul juridic al acordării și dovada plății contribuției de asigurări sociale, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 164 și 165 din Legea nr. 263/2010.